

Datum	12 mei 2023
Auteur	Yves De Keuster
Document	20230512_Verbondspartijenoverleg_12mei2023_verslag.pdf
Aanwezigheidslijst	zie bijlage 1

1. VERWELKOMING

1.1. Welkomstwoord Sofie De Leeuw

Sofie De Leeuw heet iedereen welkom, bedankt de deelnemers voor hun talrijke aanwezigheid en overloopt de agenda.

1.2. Welkomstwoord minister Diependaele

De minister erkent dat er nog veel werk op de plank ligt om de einddoelen te halen. Hij benadrukt dat het niet altijd eenvoudig loopt, maar dat communicatie en blijven praten met mekaar essentieel blijft. Hij vergelijkt het proces met een moestuin, die je jarenlang goed moet verzorgen om vaak pas op het einde te kunnen oogsten. De minister bevestigt de uitwerking van het Verbond LSO blijvend te zullen ondersteunen, en dat er grote bereidheid heerst om tijd en werk te investeren in een goede afloop.

1.3. Welkomstwoord Wouter De Ruyter (kabinet Peeters)

Wouter De Ruyter start met minister Peeters te verontschuldigen. Verder benoemt hij het vele werk dat er de laatste maanden door de aanwezige verbondspartijen en neutrale begeleider Sofie De Leeuw geleverd werd. Hij bevestigt dat MOW de engagementen uit het Verbond zal nakomen en bevestigt de investering van 240 mio euro in het Verbond en de streek, in de eerste plaats voor de Westelijke ontsluiting van de Waaslandhaven (WOW). Hij eindigt met mededeling dat er eind dit jaar een voorontwerp projectbesluit voor ECA WOW zou moeten zijn.

Vraag Jasmien Claeys: Zal het Verbond LSO opgenomen worden in het volgende regeerakkoord?

Antwoord minister Diependaele: Opgenomen engagement voor het Verbond LSO zal onverminderd overeind blijven, ongeacht samenstelling van een nieuwe VR.

2. EEN JAAR VERBOND: STAND VAN ZAKEN & DIALOOG

2.1. Introductie

Sofie De Leeuw geeft toelichting bij de werking van het Verbond sinds de ondertekening. Verschillende deelprojecten worden getrokken door verschillende personen. De verschillende werkgroepen/initiatieven lopen vaak parallel aan mekaar, maar hebben vaak verschillende snelheden, afhankelijk van procesverloop, inspraakmogelijkheden,...

Sofie De Leeuw wijst op de lancering van een nieuwe, op zichzelf staande website van het Verbond LSO (<https://verbondlso.be/>). Het is de bedoeling om informatie en documenten ook beschikbaar te maken op deze nieuwe website.

Sofie De Leeuw licht haar aanstelling als neutrale begeleider toe, en nadien stelt recent aangenomen collega Yves De Keuster zich voor als projectcoördinator haven en omgeving. Hij zal deels Sofie De Leeuw ondersteunen, en deel als projectmedewerker binnen MOW-AMT ingezet worden.

2.2. Actietabel overzicht

Sofie De Leeuw overloopt de actietabel met alle acties uit het Verbond, inclusief de initiatiefnemer/trekker en de status (niet opgestart, in opstart, lopende, afgerond)

2.3. Beschouwing Jan Creve (Doel 2020)

Jan Creve geeft een persoonlijke beschouwing over het afgelopen jaar, waarin hij het belang van het samenwerkingsmodel aanhaalt, aanslepende pijnpunten benoemt (bvb verval in Doel, uitblijven van renovatie woningen) en blijvend wil inzetten op het loyaal uitvoeren van compromissen, het snel uitrollen van projecten en het respecteren van het samenwerkingsmodel met overleg. De integrale tekst is als [bijlage 3](#) toegevoegd aan dit verslag.

2.4. Natuur en Landbouw

Tim Gregoir geeft een toelichting over het behoud van het landbouwareaal en stelt voor om een nieuwe werkgroep op te richten die aankoop, ruil en verkoop van gronden door MOW, MLSO, ANB, VLM, PoAB, DVW in kaart brengt en opvolgt. Deze WG (voorlopig benoemd als 'WG behoud landbouwareaal') zou 2x/jaar samenkomen en bestaan uit de partijen uit het Verbond LSO die een vertegenwoordiger wensen aan te duiden. Contactpersoon is Yves DK (MOW-AMT), die tevens de oppervlaktes zal bijhouden en het overleg zal organiseren. De intentie is om een eerste vergadering te plannen in sept/okt '23.

[Actie 1: Opstart WG behoud landbouwareaal, initiatief Yves De Keuster \(MOW-AMT\). Eerste overleg sept/okt'23.](#)

[Actie 2: Geïnteresseerden die willen deelnemen aan de WG behoud landbouwareaal, kunnen hun gegevens mailen aan \[yves.dekeuster@mow.vlaanderen.be\]\(mailto:yves.dekeuster@mow.vlaanderen.be\)](#)

Vraag Kris De Smit: Wanneer worden voor de verworven gronden, overeenstemmende oppervlaktes gronden verkocht aan landbouwers?

Antwoord Tim Gregoir: Dat zou op het overleg van de nieuwe WG worden besproken. Het Verbond zelf zegt dat dit moet gebeuren nadat de projecten waarvoor de gronden verworven werden, afgerond zijn. We willen niet alleen het tijdstip, maar ook de manier waarop de gronden weer overgaan, bespreken met een aantal partijen uit het Verbond.

Johan Hoeben (PoAB) licht de verwervingen ivf natuurcompensaties restgronden LSO toe, onder andere welke gebieden, de oppervlaktebehoeften, de compensatieplannen (Kreken van Saleghem en Beverse Dijk) en de verwervingsstatus. Hij benadrukt dat de verwervingsstatus nog niet definitief is.

Vraag Johan De Vriendt: Wat is de planbestemming van de gebieden in de compensatieplannen (Weide, plas en oever, rietveld,...)?

Antwoord Johan Hoeben: Op de kaarten van het compensatieplan, staat steeds welk type natuur er voorzien wordt. We proberen mee te werken met het landschap. Aan de Beverse dijk moet

bijvoorbeeld de wegenis worden omgelegd om gronden beter samen te leggen en bereikbaar te maken voor landbouwer. In veel gevallen liggen deze gebieden al in de ruimtelijke bestemming natuurgebied.

Vraag Jan Creve: De ideeën van PoAB voor de Beverse dijk ivm buffers klinken interessant. Zijn deze ook toe te passen op buffers ter hoogte van Verrebroek, polderheuvel en Kop van Doel?

Antwoord Tim Gregoir: De situatie van de buffer aan Beverse dijk is niet vergelijkbaar met de andere vermelde plaatsen. Langs de buffer langsheen de WOW worden op de meeste plaatsen hoge bomen voorzien, die het gebied ongeschikt maken voor foerageergebied bruine kiekendief. Hier wordt meer ingezet op wandelpaden, en recreatie zal hier ook meer aan bod komen dan in Beverse dijk.

Jan Creve: Kan toch de oefening niet gemaakt worden op de plaatsen die beschikbaar zijn?

Tim Gregoir: Op de bufferdijk langs WOW en CCL wordt op enkele plaatsen bos aangeplant als boscompensatie. Anders dan de buffers aan Beverse dijk, die qua reliëf geschikt zijn voor landbouw, heeft het bufferlandschap WOW en CCL veel minder platte stukken, waardoor gekozen werd voor een eerder recreatieve invulling ipv inrichting foerageergebied BK.

Boudewijn Vlegels benadrukt ook dat de gemeente Beveren een voorkeur heeft voor een recreatieve invulling.

Actie 3: Onderzoeken in hoeverre de maatregelen voor natuur op de Polderheuvel en de Kop van Doel mogelijk zijn.

Sofie De Leeuw licht de periodieke wetenschappelijke evaluatie van de Bruine Kiekendief toe, op basis van een insteek van het Agentschap voor Natuur en Bos. Dit punt zal geagendeerd worden op de volgende beheercommissie natuur LSO, waar de betrokken partijen er diepgaander over kunnen discussiëren. De voorlopige conclusie is dat geleverde inspanningen voor de bruine kiekendief op LSO neigen naar een positieve evaluatie, maar de inspanningen zullen nog lange tijd volgehouden moeten worden.

Vraag Kris De Smit: Vanaf wanneer weten we of bijsturing van het IHD noodzakelijk is of niet?

Antwoord Laurent Vanden Abeele: We kunnen nu nog niet concluderen dat we er zijn, ondanks de licht positieve trend. Timing is na te vragen bij het INBO, maar ik schat minimum vijf jaar en waarschijnlijk langer.

Vraag Kris De Smit: Waarom niet onmiddellijk verhuizen van IHD? 5 jaar is een eeuwigheid. Het resultaat is van groot belang voor onze sector.

Antwoord Laurent VDA: Vijf jaar is niets in natuurbeheer. De effecten van de inspanningen zullen pas later zichtbaar zijn.

Maarten Goris beaamt de opmerking van Kris De Smit dat deze evaluatie tijdens de onderhandeling van het Verbond een zeer belangrijk element was voor de landbouwsector. Daarom zijn er ook verwijzingen/linken naar andere paragrafen in de verbondstekst, als 'stok achter de deur'. Er is zeker verder overleg nodig over dit punt.

Dorien Verstraete geeft toelichting bij de inrichtingsstudie van Doelpolder Midden en de renovatie van de jachthaven van Doel.

Vraag Jasmien Claeys: Een aantal partijen ontving een uitnodiging van een studiebureau om te vergaderen over Doelpolder Midden. Klopt het dat het studiebureau in die email voorbarig te werk ging?

Vraag Kurt Tuerlinckx: Welke partijen zullen betrokken worden? PoAB was namelijk ook niet op de hoogte dat dit proces opgestart werd.

Dorien Verstraete beaamt de voorbarigheid, dat was niet de bedoeling van De Vlaamse Waterweg. Precies daarom komt zij vandaag toelichten welke andere aanpak De Vlaamse Waterweg wil toepassen.

Vraag Johan De Vriendt: Wordt er bij de inrichting van Doelpolder Midden rekening gehouden met erfgoed en landschap?

Antwoord Dorien Verstraete: Er kan bilateraal overleg gehouden worden indien gewenst. Het is zeker onze betrachting om erfgoed te respecteren, maar we benadrukken dat het vooral ook een technische kwestie zal worden die mogelijks de randvoorwaarden zal bepalen.

Vraag Johan De Vriendt: Welke aanpak hanteert DVW voor de spuikom in Doel, aansluitend bij de jachthaven?

Antwoord Wim Dauwe: De renovatie van de jachthaven in Doel loopt al enkele jaren en DVW werkt dat de komende jaren af. De spuikom is een nieuw element voor ons, sinds het Verbond. We komen later terug op onze aanpak hiervoor.

Johan Hoeben licht de stand van zaken van het Landbouwinnovatiefonds toe. Dit jaar komt er geen derde projectoproep. Er is wel overleg voorzien met Zeeland en Grenspark Groot Saefthinghe om af te stemmen welke richting we zullen uitgaan. De derde projectoproep zal hoogstwaarschijnlijk voor volgend jaar zijn (2024).

2.5. Beleid voor gronden

Els Goethals licht het beleid voor gronden toe, zowel de ter beschikking stelling van overheidsgronden aan landbouwers, als de transparantie in de toewijzing van overheidsgronden.

Vraag Kris De Smit: Voor ons is het belangrijk te weten wie hoeveel gronden toegewezen krijgt en waarom? Overheidsgronden zijn openbaar, dus namen geven zouden geen probleem mogen zijn. De toewijzing moet op een eerlijke manier gebeuren, en dat kunnen we nu niet vaststellen.

Vraag 2 Kris De Smit: Waarom zegt VLM zittende pachters op die langdurig gebruik (ongeacht teeltkeuze) waren voorgehouden? Het hoeft voor ons geen pacht te zijn, maar kan evengoed een ander systeem zijn, zolang er zekerheid geboden kan worden voor de boer.

Els Goethals: Omwille van privacy kunnen geen namen gegeven worden. Overheidsgronden worden aangekocht om bepaalde doelen te realiseren (bvb IHD bruine kiekendief), en in functie daarvan worden opzeggingen gedaan.

Kris De Smit: Waarom kunnen enkel voor bruine kiekendief langdurige (=20j) overeenkomsten gesloten worden, en niet ook voor andere? Dit is een bijzonder belangrijk punt voor ons.

Jasmien Claey's voegt toe dat de landbouwsector meer gedetailleerde info verwacht, in de lijn van een recente parlementaire vraag waarbij de VLM ook een aantal gegevens openbaar maakte. Dat hoeft niet noodzakelijk een lijst met namen en privé-gegevens te zijn, maar de sector verwacht toch veel meer transparantie dan nu het geval is.

Els Goethals: Een lijst is beschikbaar gesteld. Deze bevat geen namen met wel het type landbouwers. Boudewijn Vlegels beaamt dat transparantie omtrent de toewijzing nodig is.

[Actie 4: Opvolgen van transparantie omtrent toewijzing overheidsgronden aan landbouwers in de nieuwe WG behoud landbouwareaal.](#)

2.6. Dorp Doel

Sofie De Leeuw licht stand van zaken omtrent acties dorps Doel toe, en verwijst naar de WG Doel die deze zaken opvolgt.

Jan Creve bevestigt dat het goed nieuws is dat het bestek voor de renovatie van de eerste woning in Doel snel uitgevoerd kan worden.

2.7. Omliggende kernen/woonkorrels

Sofie De Leeuw licht plan van aanpak voor leegstaande woningen toe, als ook de bewaking van Doel dorp en omgeving.

Jan Creve bemerkt dat er een verschil in aanpak en resultaat te merken is nu veiligheidsfirma G4S (aangesteld door AMT) de bewaking overgenomen heeft van de twee stewards (interim aangesteld door de MLSO destijds). De aanpak sluit niet voldoende aan bij de behoeftes van de inwoners van Doel. Hij betreurt ook dat de aanstelling van G4S zonder overleg gebeurd is en dat het emailadres waar zaken gemeld kunnen worden (gebouwbeheer_amt@mow.vlaanderen.be) beperkingen heeft.

2.8. Mobiliteit

Sofie De Leeuw licht de studie naar de nood van verkeerscamera's om sluipwegen tegen te gaan toe, die onder initiatief van Interwaas gestart werd. Dit heeft een zekere overlap met het onderzoek naar het nut van vrachtwagensluizen dat onder initiatief van PoAB gestart werd. Ten slotte komt de verbinding N70-E34 kort aan bod (voorbereiding startnota loopt).

Vraag Kris De Smit: Het geeft moeilijkheden om nog ergens te geraken in Sint-Gillis met zwaar verkeer. Kan er niet beter afgestemd worden tussen gemeenten, want momenteel eigen beleid? (Hij verduidelijkt dat deze vraag buiten het Verbond kadert maar wil toch alvast een oproep doen).

Vraag Maarten Stuer: Is er een timing beschikbaar omtrent de verbinding N70-E34?

Antwoord Trees Leroy: Startnota is in opmaak. Verdere timing is moeilijk te determineren, want dit is ook afhankelijk van andere studies.

Actie 5: MOW stuurt een email uit naar alle verbondspartijen van zodra de startnota beschikbaar is.

2.9. Erfgoed, landschap en buffer

Sofie De Leeuw licht de aanpak voor het onroerenderfgoedrichtplan toe. De intentieverklaring zal op korte termijn ondertekend worden.

Vraag Jasmien Claeys: Is de intentieverklaring te ondertekenen door iedereen uit Verbond?

Antwoord Sofie De Leeuw: Het gehele OERP is altijd een participatief project. Het zou fijn zijn dat iedere actor dit ondertekent, maar juridisch is dit niet noodzakelijk.

Vraag Jan Creve: Is de timing van het OERP opgeschoven?

Boudewijn Vlegels: De timing is slechts iets of wat vertraagd. In het zicht van verkiezingen en een nieuwe regering is de huidige timing met benodigde goedkeuringen niet ideaal.

Sofie De Leeuw: Er kan beter wat meer tijd genomen worden om een goed plan te verkrijgen.

Sofie De Leeuw licht de restauratie van Hof ter Walle toe.

3. VRAGEN & ANTWOORDEN

Vraag Sofie De Leeuw: Vinden jullie het verbondspartijenoverleg een nuttig initiatief? Is een volgend overleg najaar/eind 2023 wenselijk?

Kris De Smit: Ik zou vergaderen op het moment dat er effectief iets te melden valt, en dus niet vergaderen om te vergaderen.

Eliene Van Aken: Wij zijn voorstander van geregeld overleg en kennisdeling, maar dit hoeft niet per se in het format van een fysiek verbondspartijenoverleg. Het kan bijvoorbeeld ook per email.

Kurt Tuerlinckx benadrukt het belang van informatiedeling.

Jan Creve: Het lijkt ons nuttig om op regelmatige basis in deze constellatie te overleggen.

Johan De Vriendt: De Erfgoedgemeenschap Doel & Polder is een netwerkbeweging. Wij willen graag op de hoogte blijven. Een 3-maandelijkse nieuwsbrief lijkt ons daarom interessant in plaats van een vergadering.

Sofie De Leeuw licht toe dat een mogelijk terreinbezoek interessant kan zijn in combinatie met een volgend fysiek verbondspartijenoverleg. Interessante sites of ideeën hieromtrent mogen altijd doorgegeven worden.

Johan De Vriendt nodigt iedereen hier aanwezig uit om zondag 14/05 naar de presentatie van zijn boek te komen in Doel dorp.

4. OVERZICHT ACTIEPUNTEN

Nr.	Omschrijving	Partij(en)	Behandelaar
Actie 1	Opstart WG behoud landbouwareaal sept/okt'23	MOW-aMT	Yves De Keuster
Actie 2	Deelname WG behoud landbouwareaal bevestigen aan yves.dekeuster@mow.vlaanderen.be	Iedereen met interesse	Yves De Keuster
Actie 3	Onderzoek in hoeverre maatregelen voor natuur mogelijk zijn op de Polderheuvel en de Kop van Doel.	MOW-aMT	Tim Gregoir
Actie 4	Opvolgen van transparantie omtrent toewijzing overheidsgronden aan landbouwers.	WG behoud landbouwareaal	
Actie 5	Startnota verbinding N70-E34 doormailen aan verbondspartijen wanneer beschikbaar	MOW-aMT	Yves De Keuster

5. BIJLAGEN

5.1. Bijlage 1: Aanwezigheidslijst

Verbondspartij	naam	aanwezig
De Vlaamse Waterweg	Wim Dauwe	X
De Vlaamse Waterweg	Dorien Verstraete	X
Gemeente Beveren	Jan Van Damme	X
Gemeente Beveren / Maatschappij LSO	Boudewijn Vlegels	X
PolderLand van Waas	Jan Balliau	X
PolderLand van Waas	Karel Van Dijck	X
PolderLand van Waas	Paul Onghena	X
Maatschappij LSO	Peter Van De Putte	X
Maatschappij LSO	Els Jennen	X
Port of Antwerp-Bruges	Dustin Simenon	X
Port of Antwerp-Bruges	Kurt Tuerlinckx	X
Port of Antwerp-Bruges	Johan Hoebe	X
Doel 2020	Jan Creve	X
Doel 2020	Denis Malcorps	X
Landbouwgemeenschap Wase Polder	Kris De Smit	X
Landbouwgemeenschap Wase Polder	Bert Anné	X
Erfgoedgemeenschap Doel en Polder	Johan De Vriendt	X
Boerenbond	Maarten Stuer	X
Boerenbond	Jasmien Claeys	X
Boerenbond	Tom Van Nespen	x
Natuurpunt	Peter Symens	-
Natuurpunt	Johan Baetens	X
Natuurpunt	René Maes	X
VOKA-Alfaport	Eliene Van Aken	X
Kabinet Demir	Toby De Backer	-
Agentschap voor Natuur en Bos	Laurent Vanden Abeele	X
Vlaamse Landmaatschappij	Els Goethals	X
Departement Omgeving	Trees Leroy	X
Kabinet Diependaele	Simon Vandecasteele	X
Agentschap Onroerend Erfgoed	Rudy De Graef	-
Kabinet Peeters	Wouter De Ruyter	X
Departement Mobiliteit en Openbare Werken	Tim Gregoir	X
Departement Mobiliteit en Openbare Werken	Maarten Goris	X

Verontschuldigd

Verbondspartij	naam
Gemeente Beveren	Marc Van De Vijver
Kerkfabriek OLV Ten Hemel Opgenomen Doel	Guido Van Goey
Port of Antwerp-Bruges	Annick De Ridder
Boerenbond	Lode Ceyssens
VOKA-Alfaport	Stephan Vanfraechem
Kabinet Crevits	An Poot
Agentschap voor Natuur en Bos	Lieven Nachtergale
Agentschap Onroerend Erfgoed	Maarten Van Dijck
Agentschap Onroerend Erfgoed	Gonda Callaert
Departement Mobiliteit en Openbare Werken	Filip Boelaert

5.2. Bijlage 2: powerpoint presentatie

5.3. Bijlage 3: Beschouwing Jan Creve (Doel 2020)